

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина чотирнадцята

Стенограма пленарного засідання
25 квітня 2024 року

Київ 2024

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина чотирнадцята

Стенограма пленарного засідання

25 квітня 2024 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 25 квітня 2024 року)

Частина чотирнадцята

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...6
Заява депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» та депутатської групи «Партія «За майбутнє»	...6
Відхилення проектів законів України:	
«Про залізничний транспорт України» (№ 1196)	...7
«Про залізничний транспорт України» (№ 1196-1)	...7
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про зняття з розгляду проекту Закону України про захист від демпінгового імпорту»	...7
«Про зняття з розгляду проекту Закону України про захист від субсидованого імпорту»	...7
«Про зняття з розгляду проекту Закону України про захисні заходи»	...7
Внесення змін до деяких законів України щодо пропорційного обчислення страхового стажу особам, які працювали за межами України	...12
Заява депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» та депутатської групи «Довіра»	...16
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного та зняття з розгляду на пленарному засіданні 25 квітня 2024 року проекту Закону України «Про основи соціальної захищеності дітей, які постраждали внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України»	...17

Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України:	
«Про облік осіб, життю та здоров'ю яких завдано шкоди внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»	...17
«Про державну ветеранську патронатну службу»	...22
Внесення змін до:	
Кодексу законів про працю України щодо правонаступництва у трудових відносинах	...27
Кодексу законів про працю України щодо встановлення додаткових підстав розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця та деяких інших питань	...29
Прийняття рішення про повернення проекту Закону України «Про накопичувальне пенсійне забезпечення» суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання	...30
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання праці домашніх працівників	...35
Відхилення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»	...37
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування»	...42
Голосування пропозиції про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...46
Розгляд проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про особливості припинення державних підприємств за рішенням Фонду державного майна України»	...47

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
25 квітня 2024 року, 10 година 11 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати! Відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою всі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви в пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати України, пропоную за парламентською традицією розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати України, розпочався 27-й місяць відважної боротьби України проти злочинної широкомасштабної збройної навали російських окупантів. Висловлюємо вдячність усім, хто зі зброєю в руках відстоює суверенітет, незалежність і територіальну цілісність України. Дякуємо тим, хто в тилу докладає всіх зусиль для перемоги України.

Схилимо голови у хвилині мовчання та вшануємо пам'ять воїнів, які віддали життя за вільну демократичну європейську Україну, а також усіх мирних громадян, що загинули внаслідок агресії держави-терориста.

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати.

Шановні народні депутати! Вчора Президент Сполучених Штатів Америки Джоозеф Байден невідкладно підписав ухвалений Конгресом Сполучених Штатів закон про допомогу Україні. Висловлюємо безмежну вдячність Президенту Сполучених Штатів Америки за рішучу лідерську позицію щодо послідовної та непохитної підтримки України. Прошу оплесками подякувати Президенту Сполучених Штатів Америки Джоозефу Байдену *(Оплески)*.

Підтримка Сполучених Штатів Америки у такий надскладний час є життєво необхідною для України. Це посилить обороноздатність, зміцнить нашу державу у протидії збройній агресії російської федерації. Це рішення вкотре демонструє глобальне лідерство США у відстоюванні справедливості, демократії, прав і свобод людини та захисту норм міжнародного права.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у наших колег народних депутатів Олександра Сергійовича Бакумова, доктора наук і професора, фракція «Слуга народу» (*Оплески*), і Володимира Володимировича Цабаля, фракція «Голос» (*Оплески*). Давайте привітаємо іменинників та побажаємо їм міцного здоров'я, плідної роботи і нових досягнень в ім'я України (*Оплески*).

Шановні колеги, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування.

Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» і утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло. Прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 179.

Проголосували: за – 179, проти – 5, утрималися – 3, не голосували – 114. Усе прекрасно.

Шановні колеги, ще раз звертаюся до всіх вас із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформацію щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Шановні колеги, перед тим як ми перейдемо до питань порядку денного, повідомляю, що надійшла заява від фракції «Батьківщина» і групи «Партія «За майбутнє» з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Я правильно розумію, Юліє Володимирівно?

Юлія Володимирівна Тимошенко, 3 хвилини. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, ви знаєте, який хаос зараз відбувається по всьому світу щодо надання консульських послуг українцям. Цей хаос викликаний абсолютно антизаконним листом Міністерства закордонних справ України, яким, по суті, скасовано Консульський статут України, затверджений указом Президента України, а також Віденську конвенцію про консульські зносини. Хаос царить зараз практично в кожному консульстві України в усьому світі. Немає

жодних сумнівів, що військовозобов'язані чоловіки призовного віку повинні служити в армії, ніхто цього не заперечує, як і ніхто не заперечує, що ті чоловіки, які мають бути на військовому обліку, повинні стати на військовий облік.

Що ж трапилося в наших консульських установах? Нинішній хаос викликаний тим, що припинили надавати консульські послуги чоловікам, які є особами з інвалідністю, припинили надавати послуги тим нашим молодим хлопцям, які виїхали з України, коли їм ще не було 18 років, вони до 25 років не призиваються до Збройних Сил України, але зараз, коли їм виповнилося 18, вони не можуть отримати паспорти своєї рідної країни. І вони, якщо так до них країна буде ставитися, просто отримають паспорти інших країн і залишать нашу державу, нашу територію.

Скажіть, будь ласка, як можна позбавити консульських послуг багатодітних батьків, позбавити консульських послуг наших поранених військовиків, які лікуються за кордоном, а також тих родичів, які перевозять важкопоранених чи, не дай боже, загиблих з території інших країн в Україну? Як можна було нашу молодь позбавити права отримати український паспорт і загнати сюди дітей, які навіть не мають де жити, якщо вони з окупованих територій або їх житло зруйновано? Куди їх закликають, якщо їм немає де тут жити? Куди? У банди на вулиці? Я не можу змиритися із тим, що сьогодні робить непрофесійна владна команда. Це хаос, непрофесіоналізм, некомпетентність і, як наслідок, біда людей.

Ми закликаємо негайно проголосувати проект постанови, який подали на реєстрацію представники фракції «Батьківщина», це поставить усе на свої місце.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, рухаємося далі. Перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано, переходимо до їх розгляду.

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонуються проект Закону «Про залізничний транспорт України» ([№ 1196](#)) та проект закону [№ 1196-1](#). Хочу вас також поінформувати, що на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися про одне обговорення щодо чотирьох питань: законопроектів № 1196 і № 1196-1 (альтернативний) та [№ 4132](#), [№ 4133](#), [№ 4134](#). Усе?

Колеги, ставлю на голосування пропозицію про те, щоб ми розглянули це питання в такому порядку за скороченою процедурою. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 202.

Рішення прийнято.

Дякую.

Тоді, шановні колеги, давайте запишемося від фракцій і груп на виступи: два – за, два – проти, обговоримо ці законопроекти і одразу поставимо їх на голосування.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи (*Шум у залі*). Ні-ні, тільки виступи: два – за, два – проти, і голосуємо щодо них усіх.

Підласа Роксолана Андріївна, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Це абсолютно технічні питання. Пропоную переходити до прийняття рішення без обговорення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костенко Роман Васильович, фракція «Голос».
Юлія Леонідівна Клименко. Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги! Безумовно, це технічні питання, ці законопроекти треба підтримати, проголосувати і фактично направити на доопрацювання.

Але давайте поговоримо про те, як сказав попередній доповідач, що ваша влада наробила з українцями. Вчора була прийнята постанова про те, щоб не видавати українцям паспорти за кордоном, а з квітня українці, які повірили Україні, та внутрішньо переміщені особи, які виїхали, але в межах території України, були позбавлені грошей на житло. Багато людей просто збирають свої речі і їдуть назад або на окуповані території, або в розвалені будинки на території Херсонщині та Харківщини. Ви мені скажіть, як ви збираєтеся розвивати економіку і країну, для кого і ким, якщо у вас немає робочої сили, тому що люди виїхали, здадуть свої українські паспорти і забудуть це, як страшний сон, бо ви так до них ставитеся, порушуючи все законодавство і Конституцію України? А частина громадян поїде назад як подарунок путіну, тому що ви не можете виплатити 2 тисячі гривень людям на житло.

Скажіть мені, будь ласка, це риторичне запитання, для кого ви будете відбудовувати Україну в майбутньому і ким, хто вам для цього дасть гроші, якщо ви не в змозі повернути своїх людей і взагалі зрозуміти, яка демографічна катастрофа нас чекає і як нам треба ставитися до своїх громадян і тих, які за кордоном, і тих внутрішньо переміщених осіб, які, на жаль, залишають Україну і їдуть? І от моя подруга з Маріуполя сказала, що шкодує, що повернулася на територію України, бо росія, на жаль, платить більше. І це вам відповідь...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Герасимову Артуру Володимировичу, фракція «Європейська солідарність».

Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Шановні українці! Я взагалі не знаю, що з нами відбувається, бо коли на практиці довелось зіткнутися із тим, що діється

з антидемпінговими процедурами, я жажнулася. Виявляється, нікому не цікава ця проблема, ніхто в Міністерстві економіки України не буде займатися заявами підприємств щодо демпінгу імпортного товару.

Нещодавно до мене звернулися представники нашого унікального підприємства «Українська сірникова фабрика». Чому звернулися? Бо з серпня минулого року вони подали заяву до Міністерства економіки України щодо демпінгу імпортного товару, а віз і нині там. І ніхто відповідно до процедури... От мені як народному депутату на моє звернення надали відповідь про те, що ці процедури не передбачають строків розгляду такої заяви. Може бути до безкінечності. Хоча, виявляється, це називається, що процес вони виконують. Я хочу зауважити: або ви щось робите, або не робіть нічого.

Вчорашні прийняті закони, зокрема про «податкових нянь», навіть про Дія.City... Почитайте коментарі під вашими дописами. Весь бізнес говорить, що ви робите неправильні кроки, руйнуєте бізнес-клімат. Навіть стосовно Дія.City, працівників ІТ галузі, яких завжди захищали і підтримували, зміни податкового законодавства. І там вам написали: не робіть цього, під час війни кожен напрям, кожен бізнес насправді на вагу золота в Україні.

Я не розумію, як ви далі можете рухатися цим шляхом, що веде Україну в безодню. Скасуйте, будь ласка, всі свої шкідливі ініціативи. Зупиніться! Я не буду повторювати те, що говорили попередні промовці, але таке враження, що в економіці України не тільки хаос, а їй настає кінець. Про які інвестиції ви говорите? Ви не захищате свій бізнес, а говорите про майбутні інвестиції. Їх просто не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Цимбалюку Михайлу Михайловичу, фракція «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні пане Голово, колеги! Прикро, що знімаються з розгляду важливі, на нашу думку, проекти законів. Комітети рекомендують зняти їх з розгляду і повернути авторам. Якщо говорити, наприклад...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Михайловичу, якщо можна, я вас зупиню. У Києві оголошено повітряну тривогу. Одразу після тривоги я дам вам слово для виступу.

Прошу всіх перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на вашому робочому місці. Продовження пленарного засідання розпочнеться через 15 хвилин після завершення повітряної тривоги.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, завершилася повітряна тривога.

Відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, продовжуємо розгляд питань порядку денного. Ми зупинилися на виступі Михайла Михайловича Цимбалюка.

Михайле Михайловичу, перепрошую, це МіГ, але ми збираємося, працюємо і починаємо з вашого виступу, 3 хвилини.

Дайте слово Михайлу Михайловичу. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую, вельмишановний пане Голово, за люб'язно надане слово. Фракція «Батьківщина». Продовжуємо нашу роботу. Шановні колеги! Ці законопроекти, які сьогодні рекомендовані комітетами до відхилення, насправді дуже важливі. Перші з них про залізничний транспорт України, їх два, основний і альтернативний, вони стосуються дуже важливої галузі, до речі, мають позначку «євроінтеграційний». Я вважаю, що такі законопроекти потрібно розглядати, приймати в першому читанні і до другого читання доопрацьовувати, тому що ринок пасажирських і вантажних залізничних перевезень в Україні надзвичайно важливий під час воєнного стану. Потрібно створювати здорову конкуренцію і робити все для того, щоб цей ринок працював.

Стосовно того, про що говорили наші колеги сьогодні з трибуни, зокрема Юлія Тимошенко щодо рішення Кабінету Міністрів України про консульське обслуговування наших громадян. Насправді, шановні колеги, уряд, на мою думку, перевищив свої повноваження. Закон про мобілізацію в цій частині ще не набрав чинності, а діяти потрібно все-таки за законом, щоб захищати всіх наших громадян.

Я хотів би подякувати, пане Голово, вам та всім лідерам фракцій і груп за те, що сьогодні соціальні проекти законів нарешті потрапили до сесійної зали. Прошу не витратити час і, проголосувавши ці законопроекти, переходити до соціальних, яких очікують мільйони українців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Шановні колеги, ми завершили обговорення всіх цих проектів законів і зараз будемо голосувати. Прошу народних депутатів зайняти місця. Я просто поясню логіку, тому що ми будемо голосувати не за проекти законів, а за їх відхилення. У разі, якщо проект закону не набере голосів за відхилення, я буду ставити на голосування пропозицію про прийняття його за основу, якщо не набере за основу – я буду пропонувати всі інші варіанти. Якщо він не набере необхідної кількості голосів, то буде відхилений природним регламентним шляхом. Але

я дуже прошу, якщо можна, не витратити час і підтримати відхилення всіх цих законопроектів одразу, щоб не розпочинати довгі процедури голосувань.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про відхилення проекту Закону «Про залізничний транспорт України» ([№ 1196](#)). Голосуємо за відхилення. Зрозуміли, так? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Законопроект № 1196 відхилено. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про відхилення проекту Закону «Про залізничний транспорт України» ([№ 1196-1](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступний проект Закону «Про захист від демпінгового імпорту» ([№ 4132](#)). Рішення комітету таке: прийняти в цілому проект Постанови «Про зняття з розгляду проекту Закону України про захист від демпінгового імпорту» ([№ 4132/П](#)).

Ставлю на голосування цю пропозицію щодо проекту закону № 4132. Прошу підтримати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про захист від субсидованого імпорту» ([№ 4133](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про зняття з розгляду проекту Закону України про захист від субсидованого імпорту» ([№ 4133/П](#)) у цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

І завершальний проект Закону «Про захисні заходи» ([№ 4134](#)), який пропонується відхилити.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про зняття з розгляду проекту Закону України про захисні заходи» ([№ 4134/П](#)) у цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми переходимо до наступного проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо пропорційного обчислення страхового стажу особам, які працювали за межами України» ([№ 9453](#)).

Прошу Олега Олексійовича Арсенюка зайняти місце на трибуні.

Ми домовилися так: виступ Михайла Михайловича Цимбалюка, до 5 хвилин, виступ Ірини Володимирівни Геращенко, до 3 хвилин, і Мотовиловець наполягатиме на голосуванні поправок.

Почнемо з виступів. Михайле Михайловичу, до 5 хвилин. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Шановні пане Голово, президіє, колеги! Насамперед я хотів би подякувати пану Арсенюку як голові робочої групи і всім колегам із Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, а також експертам, які брали участь при доопрацюванні цього законопроекту, зокрема представникам Пенсійного фонду України.

Шановні колеги! Законопроект надзвичайно важливий. Він стосується осіб, які працювали за кордоном, а нині не можуть оформити пенсію, бо держави, де вони здобували трудовий стаж, не підтверджують їм це. Він стосується громадян України, які сьогодні повернулися додому, але працювали в росії, Білорусі, Криму, на окупованих територіях. Я впевнений, що таким законом ми розв'яжемо важливі для них проблеми, а після деокупації цих територій і Криму вони зможуть повернутися до себе додому. Зараз же важливо вирішити питання їх пенсійного забезпечення.

Також таким законом ми врегульовуємо пенсійне забезпечення осіб, які були військовиками і служили на території інших держав, і сьогодні мають певні проблеми з недосконалим законодавством щодо оформлення пенсії.

До того ж ми унормовуємо такий момент, коли особу визнано безвісно зниклою або оголошено померлою у встановленому законом порядку, тобто якщо пенсіонеру надано статус особи зниклої безвісти за особливих обставин, то ми теж унормовуємо цю недолугість законодавства.

Ми чітко вказуємо, у який спосіб громадяни, які проживають в інших європейських державах і не отримують пенсію протягом шести місяців поспіль, мають можливість підтвердити свою наявність у тій чи іншій державі та продовжити отримувати пенсію, зокрема, держава бере на себе обов'язок повернути виплати за ті місяці, коли пенсіонер кошти не отримував.

Ми унормовуємо законодавство стосовно осіб, які є зрадниками і з 2014 року перейшли на службу на окупованих територіях у військовій формуванні країни-агресора. Ми вважаємо, що вони не мають права отримувати пенсію від держави Україна і надаємо регуляторний механізм Пенсійному фонду України щодо того, як таких осіб позбавляти пенсійного забезпечення і за яких умов.

Шановні народні депутати, прошу підтримати прийняття цього законопроекту в другому читанні. Таким законом насправді буде розв'язано проблему тих людей, які багато років працювали, а сьогодні не можуть отримати

заслужені кошти пенсійного забезпечення, ним ми унормовуємо обчислення страхового стажу пенсіонерам.

Дякую. Прошу проголосувати за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Ірина Володимирівна Геращенко, виступ до 3 хвилин, а потім – Мотовиловець. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, ми зараз обговорюємо дуже важливий законопроект щодо пропорційного обчислення страхового стажу особам, які працювали за межами України. Ця дискусія іде на фоні грандіозного скандалу, пов'язаного з черговими проваленими комунікаціями з боку влади цього разу з українцями, які з різних причин виїхали за кордон.

Нагадаю, коли приймався закон про мобілізацію, представники фракції «Європейська солідарність», що підтримує посилення мобілізації, наголошували на важливості чесної комунікації із суспільством, армією, цивільними щодо того, які новели цей закон несе. І провал комунікації призвів до того, що закон про мобілізацію сьогодні критикують і військовики, які не отримали вирішення питання з демобілізацією, і цивільне населення, яке не розуміє ці норми, але він набирає чинності з 18 травня. Дійсно, у цьому законі, як і в інших, прийнятих Верховною Радою України, є важливі норми про створення Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів, про військовий кабінет й інше, що починають діяти з 18 травня, але вже сьогодні, і притому не законами, не підзаконними актами, а лише листом заступника міністра консульства фактично заблокували свою роботу. Ми розуміємо, до чого це може призвести у середньостроковій і довгостроковій перспективах.

Перше. Україна буде змушена виплачувати сотні тисяч євро за позовами до Європейського суду з прав людини, куди звернуться українці, яким держава, по суті, відмовляє в наданні консульських послуг.

Друге. Очевидно, що всі військовозобов'язані мають стати на військовий облік, бути в єдиній системі цього обліку. Але ми хотіли б просто побачити нормальну, виразну комунікацію влади і почути відповідь на запитання: як ці листи допоможуть мобілізації та Збройним Силам України? І коли ми поставили це запитання першому заступнику міністра закордонних справ пану Сибізі, який був присутній в парламенті, він просто втік. І це про суб'єктність парламенту, про діалог із парламентом та суспільством, про провалені комунікації.

Ми хочемо закликати парламент і владу чесно розмовляти із суспільством для того, щоб, розв'язуючи одну проблему, а поповнення нині наших підрозділів на фронті – це гаряча і важлива тема, знаєте, разом із водою не викинути дитя з цієї купелі і не створити десятки нових проблем, втрачаючи покоління

українців, зокрема підлітків, які зараз... Їх мами за кордоном у розпачі, не розуміють, що їм робити з тими документами, взагалі відкидаючи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно.

Андрій Вікторович Мотовиловець. У вас є якісь поправки. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Друзі, в цьому законопроекті є 11 поправок, які стосуються єдиного питання – щодо пенсій працівникам Державного бюро розслідувань. Прошу поправки 4, 5, 6, 7, 8, 16, 18, 22, 35, 111, 118 поставити на голосування та подивитися на підтримку залу щодо них. Ці поправки стосуються Державного бюро розслідувань, але не стосуються суті законопроекту. Нехай зал визначається своїм голосуванням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зрозуміли, так? Андрій Вікторович просить по чергово поставити 11 поправок на голосування, я так і зроблю.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 4 авторства Павлюка. Комітетом вона врахована. Народний депутат України Мотовиловець просить поставити на голосування для підтвердження це рішення. Прошу голосувати.

«За» – 139.

Шановні колеги, ідемо далі. Наступна поправка 5 авторства Павлюка. Комітетом вона врахована. Мотовиловець... *(Шум у залі)*.

Стосовно поправки 4. Рішення не прийнято, вона відхилена. Усе зрозуміло. Було 139 голосів. Рішення не прийнято. Поправка вважається відхиленою.

Ставлю на голосування поправку 5 авторства Павлюка. Комітетом вона врахована. Мотовиловець просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 196.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування наступну поправку 6 авторства Павлюка. Комітетом вона врахована. Мотовиловець просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 199.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування наступну поправку 7 авторства Павлюка. Комітетом вона врахована. Мотовиловець просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 212.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 8 авторства Павлюка. Комітетом вона врахована. Мотовиловець просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 211.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Ставлю на голосування поправку 16 авторства Павлюка. Комітетом вона врахована частково. Мотовиловець просить поставити цю поправку на голосування для підтвердження. Ставлю на голосування поправку 16 у редакції, яка врахована комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 209.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 18 авторства Павлюка. Комітетом вона врахована. Мотовиловець просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 206.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 22 авторства Павлюка. Комітетом вона врахована. Мотовиловець просить поставити це рішення на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 213.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування наступну поправку 35 авторства Павлюка. Комітетом вона врахована. Мотовиловець просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 111 авторства Павлюка. Мотовиловець просить поставити на голосування для підтвердження цю поправку, оскільки вона була врахована комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 203.

Рішення не прийнято.

І ставлю на голосування завершальну поправку 118 авторства Павлюка. Комітетом вона врахована. Мотовиловець просить поставити цю поправку на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 212.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Шановні колеги, ми завершили розгляд поправок і переходимо до прийняття законопроекту.

Шановні друзі, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо пропорційного обчислення страхового стажу особам, які працювали за межами України»

(№ 9453) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Шановні колеги, надійшла заява від фракції «Слуга народу» і депутатської групи «Довіра» з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Надаю слово Павлу Сушку, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

СУШКО П.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні колеги, прошу дуже уважно послухати, бо це стосується захисту дітей. Вам сьогодні пропонується проголосувати за такий чудовий законопроект про захист дітей, але це не так. Цей законопроект не має нічого спільного із захистом дітей. Ним передбачається позбавити дітей військовиків, які на фронті, прав на соціальні стипендії. От кожен із вас їздить на фронт, а як ви будете дивитися в очі військовикам, коли своїм голосуванням можете просто забрати в їх дітей право, яке воїни нині виборюють?

Цим законопроектом скасовується право дітей на соціальні стипендії, зокрема дітей-чорнобильців. Сьогодні ви проходили повз малюнки... Це дуже цинічно: у річницю трагедії забирати в дітей-чорнобильців право на стипендії. Те саме стосується стипендій внутрішньо переміщених осіб, які мають пройти процедуру доведення свого майнового стану, начебто в тих же військовиків високі зарплати, як повідомляє Міністерство соціальної політики України.

Цей законопроект не про захист дітей, тіло проекту, представлене до першого читання, повністю змінено, він абсолютно новий. Цей законопроект тепер просто про реєстр, і поправки, які народні депутати подали до першого читання, зараз уже неактуальні, тому що за статтею 116 Регламенту Верховної Ради України, яка була застосована, внесено нові новели, відповідно поправки народних депутатів відхилені.

Цей законопроект уже просто про реєстр постраждалих. І діти можуть отримати в майбутньому кошти від репарації. Вони і так мають на це право. Цим проектом закону дублюється норма про реєстр, який вже існує і ведеться сьогодні в громадах, ним дублюється норма про реєстр, який буде створено відповідно до наступного законопроекту [№ 10256](#). Тобто буде три реєстри, які вестиме одна або дві людини в громадах. Сподіваюся, вам дзвонили вже з громад і казали, що діти просто перестануть отримувати захист і це покладе на лопатки...

Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради України прямо вказує, що законопроект не відповідає меті.

Громадська спілка «Українська мережа за права дитини» зазначає, цитую: «Проект закону в нинішньому вигляді суперечить національному законодавству, а також правовим стандартам у сфері захисту прав дитини Конвенції ООН про права дитини».

Народні депутати не могли подати свої пропозиції до робочої групи, яка проводила засідання, тому що кожному парламентарію пропонувалися абсолютно різні варіанти проекту закону. Ви запитаете у авторів: як він захищає дітей? Ніяк. Зовсім. Мета закону, у разі його ухвалення, не буде реалізованою.

Колеги, прошу вас не підтримувати у такому вигляді цей законопроект і повернути його авторам на доопрацювання. Це стосується захисту дітей. Ви будете казати: ми захистили дітей. А як? Прощу не підтримувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дякую.

Мотовиловець Андрій Вікторович. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Політика – це вміння слухати одне одного. На жаль, під час обговорення законопроекту [№ 9042-1](#) цього не сталося. Прощу поставити на голосування пропозицію про перехід до розгляду законопроекту № 10256, а законопроект № 9042-1 зняти з розгляду. Нам потрібно більше слухати одне одного.

Прощу зняти цей законопроект із розгляду і перейти до обговорення законопроекту № 10256.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Вікторовичу.

Я правильно зрозумів? Пропонується змінити черговість розгляду питань порядку денного і зняти сьогодні з розгляду законопроект № 9042-1 як такий, який не має компромісу.

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прощу народних депутатів голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Рухаємося далі, шановні колеги. У нас насичений робочий день.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про облік осіб, життю та здоров'ю яких завдано шкоди внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» ([№ 10256](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Запрошую міністра соціальної політики України Жолнович Оксану Іванівну для доповіді щодо цього законопроекту. Будь ласка, Оксано Іванівно, 2 хвилини.

ЖОЛНОВИЧ О.І., *міністр соціальної політики України.* Шановні народні депутати, кожного дня ми бачимо обстріли російських ракет. Багато людей страждають від того, що гинуть їхні рідні, що вони втрачають здоров'я, що на підприємствах, які обстрілюють, стаються нещасні випадки. І щоб ви розуміли, допомогу всім тим підприємствам і людям, які постраждали від російських ракет, ми виплачуємо як постраждалим від нещасних випадків на виробництві, що ненормально, бо це не нещасний випадок на виробництві. Але ми не маємо механізму окремо облікувати і верифікувати ту шкоду, яка завдана життю та здоров'ю внаслідок російської агресії. Відповідно наші люди не матимуть потім достатньо можливостей і підстав показати, що шкода була завдана саме через російську ракету, через російський обстріл, через окупацію та інші російські дії.

Законопроект дуже важливий, узгоджений з Радою Європи, міжнародними партнерами, усіма стейкхолдерами. Його прийняття дозволить нам насамперед усе те, що держава нині виплачує як лікарняні, кошти на протези, допомогу по втраті годувальника, пенсії сиротам, обліковувати окремо як виплату негайної репарації нашим громадянам через російську агресію. І потім ми як держава зможемо це принаймні представити світу. Дуже прошу також допомогти нашим людям зібрати документи для полегшення звернення до Міжнародного компенсаційного механізму і отримання коштів через те, що вони постраждали.

Прошу підтримати законопроект у першому читанні. Він надзвичайно важливий і його прийняття допоможе нашим людям верифікувати все те зло, що їм завдає російська агресія.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до співдоповіді голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галину Миколаївну Третякову. Будь ласка, Галино Миколаївно.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., *голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги! Я виступаю від комітету. Прошу не плутати національну систему обліку шкоди, що завдана нашим громадянам російською федерацією, з міжнародною. Для того щоб перейти до реєстру, на основі якого ми будемо вже потім виставляти вимоги щодо виплати репарацій російською федерацією або за рахунок її майна, спочатку нам потрібно створити національний реєстр.

Комітет розглянув законопроект, поданий Кабінетом Міністрів України, і вбачає, що його можна приймати за основу. Водночас ми розуміємо, яка велика робота має бути проведена в комітеті під час підготовки законопроекту до другого читання.

Прошу всіх народних депутатів долучитися до підготовки цього надзвичайно важливого законопроекту, щоб не тільки держава Україна могла виставляти вимоги щодо репарацій, але й відповідно до Цивільного кодексу України кожна родина, кожна людина, якій завдано шкоди, мала всі документи щодо причинно-наслідкового зв'язку з ракетною атакою чи бомбою, чи тією шкодою, яка завдана життю та здоров'ю.

Заздалегідь усім вдячна. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галино Миколаївно.

Шановні колеги, прошу для обговорення цього надзвичайно важливого законопроекту записатися на виступи: два – за, два – проти.

Максим Євгенович Дирдін, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ДИРДІН М.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Пане Голово, прошу передати слово Сергію Гривку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Гривко. Будь ласка.

ГРИВКО С.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги! В Україні вже діє Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, що дозволяє фіксувати порушення майнових прав громадян. Але станом на третій рік широкомасштабного вторгнення досі ще відсутній реєстр шкоди, завданої немайновим правам, зокрема шкоди спричиненої загибеллю особи, пораненням та захворюванням, насильством, катуванням і жорстоким поводженням.

Цей законопроект дуже важливий, його прийняття дозволить створити правовий механізм для того, щоб безпосередньо особі отримати репарації. Тому, шановні колеги, прошу підтримати цей дуже важливий законопроект у першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Ярославу Руцишину, фракція «Голос». Будь ласка.

РУЩИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Клименко Юлії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Леонідівна Клименко. Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Колеги! Безумовно, ми будемо підтримувати цей законопроект. Розуміємо, що всі збитки, не тільки матеріальна, а й нематеріальна шкода, компенсація за втрату здоров'я і життя, повинні бути включені до єдиного реєстру.

Але я хочу повернутися до розуміння того, що ми із вами, звичайно, створюємо реєстри, пропонуємо багато законодавчих ініціатив, але з виконавчою владою, Кабінетом Міністрів, що зараз існує, жодної з тих реформ і прекрасних ініціатив імплементувати неможливо, тому що замість, дійсно, контролю за імплементациєю для того, щоб наші громадяни мали реальну виплату за шкоду, реальну надію на повернення в Україну і на те, що Україна буде відбудовуватися, ви і ваш Кабінет Міністрів робите усе, щоб українці і за кордоном, і на території України, зокрема внутрішньо переміщені особи, прийняли рішення ніколи більше не повертатися або не працювати на Україну. На жаль, ви зі своїм Кабінетом Міністрів знищуєте будь-яку надію на те, що колись економіка України відновиться. У першому томі «Макроекономіки» написано, що без ринку праці, без людей, які будуть працювати, економіка не відновиться.

Катастрофічна демографія. Катастрофічна міграційна політика, яку зараз проводить Міністерство закордонних справ, розсилаючи незрозумілі листи і порушуючи закон. І Міністерство соціальної політики, яке забирає виплати у внутрішньо переміщених осіб, щоб вони приймали рішення повертатися незрозуміло куди. Усе це призведе до катастрофи як у соціальній політиці, так і в економіці. На жаль, ви ведете країну до демографічної, соціальної та економічної катастроф на багато десятиліть вперед. Одумайтеся!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Юрію Олексійовичу Павленку, депутатська група «Платформа за життя та мир».

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Ми, без сумніву, будемо підтримувати цей законопроект. Вважаємо, що реєстр і чітке визначення осіб, які постраждали, те, яка допомога їм має надаватися, необхідні державі, цю роботу треба було значно раніше розпочати.

Водночас звертаю увагу шановних народних депутатів і урядовців, що, на жаль, нині спроможність Міністерства соціальної політики України виконувати

законодавство є надзвичайно малою. Якщо ми говоримо про політику щодо внутрішньо переміщених осіб, щодо людей, які потребують протезування, щодо захисту найціннішого, що є у країні, – дітей, особливо дітей, які постраждали від війни, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, власне, тих дітей, які переживають дуже непрості часи і потребують постійної уваги і підтримки держави, то, на жаль, ця робота профільним Міністерством соціальної політики провалена. Є великий сумнів стосовно спроможності створити такий реєстр тим керівництвом міністерства, яке є сьогодні.

Ми будемо підтримувати необхідність створення такого реєстру, але поставимо питання перед Кабінетом Міністрів України, Верховною Радою, власне, перед її більшістю, щодо доцільності перебування на посаді профільного міністра і її спроможності виконувати передбачені законом заходи для захисту тих категорій населення, які потребують постійної уваги і підтримки з боку держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці Южаніній Ніні Петрівні, фракція «Європейська солідарність».

Я так розумію, що виступатиме Никорак. Будь ласка.

НИКОРАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Дорогі українці! Очевидно, що жахіття, спричинені росією в Україні, неможливо вмістити у жодний реєстр. Кожна ракетна атака ворога відбирає життя українців. Безсумнівно, створення такого реєстру має надважливе значення особливо з огляду на подальші перспективи стягнення з держави-агресора репарацій. Також відомості реєстру можуть бути використані як докази під час кримінальних процесів, зокрема, і у міжнародних судових інстанціях. Тому вкрай важливо, що цим законопроектом передбачено створити реєстр шкоди, завданої ворогом, немайновим правам українців. Ідеться про загибель людей, зникнення безвісти, поранення, каліцтво, катування, втрату працездатності, депортацію, викрадення, зокрема дітей, втрату доступу до послуг з охорони здоров'я, лікування, освітніх послуг.

Ухвалення цього законопроекту дозволить вирішувати три великі блоки питань. Перше, ми знатимемо, хто з українців постраждав від збройної агресії росії. Друге, ми отримаємо інформацію про випадки завданої шкоди здоров'ю та життю українців. І третє, ми будемо розуміти, скільки Україна вже витратила на подолання наслідків збройної агресії росії.

Однак, маю зауважити, цей законопроект потребує доопрацювання. В Україні вже існує низка реєстрів, які містять інформацію про окремі групи постраждалих, наприклад внутрішньо переміщених осіб, депортованих дітей,

осіб, зниклих безвісти. І нам потрібен чіткий механізм для того, щоб враховувати: відомості, які в них містяться, можливість обміну та синхронізації, а також вимоги щодо захисту персональних даних.

Фракція «Європейська солідарність»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Шановні колеги, будь ласка, це дуже важливий законопроект.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про облік осіб, життю та здоров'ю яких завдано шкоди внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» ([№ 10256](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 295.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Рухаємося далі. Наступний проект Закону «Про державну ветеранську патронатну службу» ([№ 9423](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Запрошую до слова голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галину Миколаївну Третякову.

Галино Миколаївно, ви виступатимете і від авторів, і від комітету, тому до 4 хвилин. Будь ласка.

ТРЕТЯКОВА Г.М. Дякую. Шановні народні депутати! Законопроект розроблений для того, щоб створити нові інституційні засади, щоб ми як держава зустрічали наших ветеранів повністю готовими. Не ветеран має бігати для отримання державних послуг, зокрема соціальних, а держава має обернутися навколо ветерана. Для того щоб створити ці інституційні засади, в законопроекті прописані такі абсолютно нові поняття, як державно-волонтерське партнерство. Ми маємо розуміти, що не тільки рівний рівному може надавати допомогу, а наші волонтери, які нині на фронті опікуються кожен своїм військовослужбовцем, дівчиною чи хлопцем, воїном, допомагають зброєю та обладнанням, теж мають бути у патронатній службі для підтримки в отриманні соціальної послуги.

Які послуги може надавати такий патронатний працівник? Насамперед це отримання, наприклад, документів щодо статусу учасника бойових дій. Ветеран

може звернутися до нього. Якщо за законом уряд правильно опрацює свої постанови, а не так, як це викладено в експериментальній постанові Кабміну (той експеримент, який, до речі, має негативну оцінку Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів), то має бути відпрацьований стандарт надання послуги, що саме робить патронатний помічник для того, щоб допомогти отримати державну послугу. Після таких розроблених стандартів оплата кожної послуги має відбуватися за конкретною фіксованою ціною.

Що це може дати? Це докорінно інша система, ніж та, яка була в постанові Кабміну, коли учасники бойових дій працевлаштовувалися на оклади. Якщо людина сидить в управліннях соціального захисту на окладі, вона не зацікавлена обслуговувати ветерана. У разі, якщо оплачується конкретна державна послуга, такий патронатний помічник працює, як казали раніше, «на сделке», за кожну послугу, яку надає, він одержуватиме кошти. Це нові інституційні засади.

Не думаю, що законопроект сьогодні досконалий. Взагалі, вважаю, все, що стосується війни, захисту ветеранів, ми маємо разом опрацювати в залі, ваші поправки із задоволенням будуть обговорені в нашому комітеті та підкомітетах, у Анатолія Остапенка, Тараса Тарасенка, Тетяни Циби, Михайла Цимбалюка, Ірини Никорак та інших народних депутатів, які входять до складу нашого комітету. Це новельний законопроект. Нам потрібно розробити нові засади, яких немає ніде у світі. І цим законопроектом такі засади закладаються.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді включити цей законопроект до порядку денного, а також прийняти його за основу з подальшим опрацюванням разом з усіма вами.

Заздалегідь дякую за позитивне рішення щодо цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галино Миколаївно.

Шановні колеги, прошу представників фракцій і груп для обговорення цього законопроекту записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Заремському Максиму Валентиновичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прохання передати слово Тарасенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарасенко Тарас. Будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, ми всі сидимо тут, у залі, саме завдяки нашим військовикам. На сьогодні в госпіталях, лікарнях перебуває безліч військовиків. Кожен із вас отримує повідомлення про порушення прав військовиків, ветеранів, про затягування з отриманням

документів. Такого не повинно бути. Ми маємо створити умови, за яких державні органи піклуватимуться про людей, які захищають державу та її громадян.

У 3-й окремій штурмовій бригаді вже створено патронатну службу. В органах Міністерства внутрішніх справ України сформовано супровідників. Міністерство у справах ветеранів України розпочало експериментальний проект щодо помічника ветерана, який, на жаль, не дав позитивних результатів, а ми в цьому році виділили 3,8 мільярда гривень на функціонування цього проекту. Ми не маємо шансу втратити ці кошти і не використати їх для наших ветеранів.

Прошу всіх проголосувати і підтримати цей законопроект. Над ним багато потрібно працювати, але ми повинні сформувати якісну патронатну службу підтримки ветеранів у нашій країні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Констанкевич Ірина Мирославівна, група «Партія «За майбутнє».
Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець).
Шановні колеги! Я теж хочу підтримати пана Тараса Тарасенка і прошу зал проголосувати за цей законопроект, оскільки це частина системної державної політики підтримки ветеранів. Для нас усіх є очевидним, що політика підтримки ветеранів повинна набути статусу пріоритетної. Не тільки тому, що ми реально усвідомлюємо потреби ветеранів, яких наразі майже 1 мільйон, кількість їх із кожним днем зростатиме, уже зараз зрозуміло, що їх буде в кілька разів більше. Коло проблем, які постають перед тими, хто віддає своє життя, своє фізичне та ментальне здоров'я заради України, насправді колосальне. І нам із вами спільно із центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування потрібно ці проблеми розв'язувати.

Давайте сьогодні зробимо крок назустріч ветеранам, тому що таких кроків нам треба буде робити чимало. Насамперед потрібно ті кошти, які ми передбачили в бюджеті на 2024 рік, правильно використати саме на потреби ветеранів, щоб кожна копійка дійшла до них: на лікування, на соціальну, медичну, психологічну реабілітацію, щоб ветерани розуміли, що вони зі своїми проблемами не наодинці, а що ми разом працюємо для їх потреб.

Голосуємо усі зеленою кнопкою і далі працюємо в інтересах ветеранів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці Геращенко Ірині Володимирівні.
Будь ласка. А потім – Кабаченко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, хочу вам нагадати, що у вас уже кілька місяців немає міністра у справах ветеранів, Міністерство у справах ветеранів України є, а політики щодо ветеранів немає. І замість того, щоб посилити міністерство, ви дублюєте, створюючи 115-ту штучну структурку, чесно визнаючи, що такого немає в жодній країні світу... Зате створимо ще одну структурку і будемо потім розповідати, як ми багато зробили для ветеранів.

Допомагати ветеранам, підтримувати їх – це обов'язок кожного українського громадянина, особливо влади. Вибачте, будь ласка, але коли ви в цьому залі не спростили отримання статусу учасника бойових дій для ветеранів, то це ваша відповідальність, а не якоїсь патронатної служби. Якщо у нас уряд не може сформувавати політику щодо ветеранів, то це його відповідальність, а не якоїсь патронатної служби. Якщо до голів регіонів ветерану не можна потрапити, то це їх відповідальність, а не якоїсь патронатної служби.

І знаєте, що найсмішніше в цьому законопроекті? Пропозиція створити обов'язкові телеграм-канали для ветеранів, хоча сьогодні йде дискусія стосовно того, наскільки цей соціальний месенджер пов'язаний з російською федерацією. Вибачте, то ви не створюйте нові телеграм-канали, а закрийте телемарафон і звідти кошти спрямуйте на підтримку армії та ветеранів.

Фракція «Європейська солідарність» вимагає від влади прочитати звіт Державного департаменту Сполучених Штатів Америки, нашого основного партнера, у якому чітко зазначається, що телемарафон, приниження телеканалів, тиск на журналістів створюють загрози українській демократії, перешкоджають свободі слова, свободі висловлювання. Вибачте, але це ви голосуєте за телемарафон, це ви 2 мільярди гривень щороку передаєте на телемарафон, який є, по суті, політичною цензурою, замість того, щоб спрямувати ці кошти на потреби ветеранів і армії. І тому не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Михайлу Михайловичу Цимбалюку, після цього – Юрій Павленко, і далі голосуємо.

Запросіть народних депутатів зайняти... *(Шум у залі)*.

А, ще виступить Клименко, так? Після Павленка – Клименко Юлія.

Будь ласка, Михайле Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні пане Голово, президіє! Шановні колеги! Не дочекалися народні депутати законодавчої ініціативи уряду, хоча саме уряд відповідальний у державі за політику стосовно ветеранів. Це законопроект щодо того, у який спосіб ветеран після служби в Збройних Силах України, інших військових формуваннях повертається до цивільного життя, хто його зустрічає, як він проходить медичну, психологічну та іншу реабілітацію і хто його супроводжує по цих бюрократичних організаціях, часто не зовсім привітних і позитивних під час зустрічі з ветераном. Саме цим законопроектом дається можливість організувати, зокрема серед родин ветеранів, тих людей, які будуть отримувати заробітну плату і супроводжувати ветерана,

щоб він міг негайно та без перешкод отримати і соціальні послуги, і статус учасника бойових дій, знайти роботу або в разі потреби пройти перекваліфікацію в центрах зайнятості, які, до речі, сьогодні також видають ваучери ветеранам на відкриття приватної справи, це теж важливо.

Наступне. Ця ветеранська патронатна служба має дбати і про родини ветеранів, про учасників і про ті родини, які втратили годувальника. Саме це є завданням цього законопроекту.

І я хочу підтримати голову комітету, що законопроект недосконалий, але ми готові його доопрацювати до другого читання.

Прохання підтримати законопроект за основу і спільно його доопрацювати, щоб це був збалансований документ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Слово надається Юрію Павленку, група «Платформа за життя та мир». Потім виступить Клименко Юлія Леонідівна.

Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Ми підтримуємо цей законопроект і будемо голосувати за нього в першому читанні. Переконали, що в цьому залі немає жодної людини, яка не вважала б, що найважливішими для нас сьогодні є захисники і захисниці, ветерани. Власне, на них і для них має бути спрямована вся увага держави, її спроможність і ресурси. Ми повинні чітко знати їх потреби і, враховуючи ці потреби, формувати необхідний перелік послуг як для ветерана, так і для його родини. І тут питання не лише фінансове, насамперед питання організаційне – здатність центральних і місцевих органів влади, органів місцевого самоврядування бачити весь шлях ветерана від моменту його мобілізації до моменту демобілізації і проживання далі в конкретній громаді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Леонідівна Клименко, фракція «Голос». Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Фракція «Голос». Колеги, давайте скажемо чесно, що у нас немає нормальної політики стосовно ветеранів. Де-факто ветерани повертаються в чисте поле. Багато людей, які повертаються, уже не хочуть іти на ту роботу, що в них була до мобілізації. Вони хочуть перекваліфікації, нової роботи, нових можливостей, взагалі нового життя, тому що пережили страшні випробування. Ми з вами витрачаємо мільярди гривень на центри зайнятості та перекваліфікацію з нульовим результатом. Ми з вами витрачаємо Бог його знає скільки на всілякі структури. Скажіть, будь ласка, де реальна підтримка ветеранів?

Мобілізація починається з політики стосовно ветеранів. Якщо людина не розуміє, що їй буде чекати після того, як вона демобілізується, то ніколи не мобілізується і знайде тисячу причин, чому це не робить. Тому політика стосовно ветеранів – це основа мобілізації. Будь ласка, зробіть гармонійні між собою ветеранські...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Леонідівно.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Переходимо до прийняття рішення, усі переходимо, навіть Іонушас. Займіть, будь ласка, свої місця.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про державну ветеранську патронатну службу» ([№ 9423](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги!

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо правонаступництва у трудових відносинах» ([№ 8244](#)). Ми домовилися про такий порядок розгляду (Галино Миколаївно, займайте своє місце): виступ від фракції «Батьківщина», Юлія Володимирівна буде, до 7 хвилин, виступ від фракції «Європейська солідарність», Климпуш-Цинцадзе буде, до 3 хвилин, і потім голосуємо. Так, колеги?

Юліє Володимирівно, виступ до 7 хвилин. Будь ласка.

Добре. Тоді виступить Михайло Михайлович від фракції «Батьківщина».

Шановні колеги, не розходьтеся далеко, відчуваю, що голосувати будемо скоро.

Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! У нас під час засідання комітету була довга дискусія щодо цього важливого законопроекту, частково вдалося знайти спільну думку, але стосовно більшості поправок, які подавали народні депутати з нашої фракції, спільної думки ми не знайшли, тому фракція «Батьківщина» утримається під час голосування.

Пане Голово, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іванно Орестівно, виступ до 3 хвилин. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги! Законопроект євроінтеграційний. До нього є позитивний висновок комітету, який я маю честь очолювати. Ми сподіваємося, що і надалі зможемо відпрацьовувати усі законопроекти саме у такій взаємодії з урахуванням зауважень. Ми вдячні пані Галині за те, що вона дослухалася до пропозицій.

Водночас, колеги, я хотіла б звернути увагу на інше. Якщо ми з вами, голосуючи за цей законопроект, претендуємо на те, що захищатимемо права працівників і будемо зобов'язувати роботодавців повідомляти їм про зміну власника, гарантувати дотримання їх прав, то як пояснити те, що Україна одночасно, реалізуючи таку політику, відштовхує від себе величезну кількість українських громадян, забороняючи консульським установам, забороняючи державному підприємству «Документ» надавати консульські послуги всупереч, підкреслюю, закону? Ми з вами як Верховна Рада України маємо добитися того, щоб незаконні рішення як Міністерства закордонних справ України, так і уряду, що розродився додатково постановою про неможливість видачі паспортів українцям-чоловікам за кордоном взагалі, які мають бути контрольовані Верховною Радою України, були скасовані, і маємо примусити їх повернутися до виконання законів України.

Пропоную, колеги, окрім уже висловлених пропозицій щодо того, хто має доповідати під час «години запитань до Уряду», запросити також міністра закордонних справ України, щоб почути його роз'яснення стосовно цього питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Переходимо до голосування. Це євроінтеграційний законопроект.

Прошу ще дати до 2 хвилин Іванні Орестівні для того, щоб просто озвучити рішення Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу, а потім перейдемо до голосування.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дякую за надане слово. Дійсно, ми проаналізували цей законопроект на своєму засіданні. Підготовлений до другого читання проект закону, на думку Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу, не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та спрямований на імплементацію директиви Ради 2001/23/ЄС. Тому ми також від комітету пропонуємо підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іванно Орестівно.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо правонаступництва у трудових відносинах» ([№ 8244](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги!

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо встановлення додаткових підстав розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця та деяких інших питань» ([№ 7731](#)). Це теж друге читання. Ми домовлялися так: виступ Юлії Володимирівни Тимошенко, до 7 хвилин, і голосуємо. Усе вірно?

Юлія Володимирівна, 7 хвилин. Теж Цимбалюк? Михайле Михайловичу, ви будете виступати? Шановні колеги, не розходьтесь, бо після цього голосуємо.

Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, законопроект, який ми розглядаємо, не просто обговорювався на засіданні комітету, але заради справедливості скажу, що до другого читання були враховані ті дискусійні норми, які представляла, зокрема, наша фракція. Насправді нам вдалося відстояти позицію щодо відсутності уже в цій редакції норми про право роботодавця розривати відносини з найманим працівником за недоведеною підставою. Це стосується таких речей, наприклад, як втрата довіри з боку керівництва або недоведеності того, що особа є колаборантом чи порушує чинне законодавство. Ми до другого читання відстояли позицію, що тільки після рішення суду можна звільнити працівника за цими обставинами.

Наступне. Було запропоновано виключити зміни до статті 36. Не всі наші поправки в цьому плані були враховані. В остаточному варіанті щодо деяких норм всі поправки народних депутатів із фракції «Батьківщина» не були враховані. Але теж заради справедливості скажу, що комітет взагалі виключив ці сумнівні норми, на чому ми наполягали, тому вважаємо дискусію вичерпаною. Дуже важливо, що вдалося відстояти норми про те, що не порушуватимуться права найманого працівника і роботодавець не зможе на власний розсуд звільнити його з роботи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Шановні колеги, перед тим як народні депутати почнуть голосувати, Галина Миколаївна коротко висловить відповідь комітету, і потім голосуємо.

Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Шановні народні депутати, ще раз хочу показати вам листи представників галузі критичної інфраструктури. Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України, Державна авіаційна служба України, акціонерне товариство «Укрпошта», акціонерне товариство «НАЕК «Енергоатом», Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державна служба України з питань праці та всі зацікавлені міністерства надали позитивні відгуки, тому що ми знайшли механізм того, як роботодавець, який підозрює, що на його підприємстві критичної інфраструктури є наводчики, не порушуючи права найманого працівника, може відсторонити таких людей, адже роботодавець захищає і майно, і життя інших працівників від потенційних або реальних зрадників.

Цей законопроект надзвичайно важливий сьогодні для підприємств критичної інфраструктури. Прошу підтримати його.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галино Миколаївно.

Шановні колеги, ми завершили розгляд цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо встановлення додаткових підстав розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця та деяких інших питань» (№ 7731) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступний проект Закону «Про накопичувальне пенсійне забезпечення» ([№ 9212](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова одну з авторів законопроекту Галину Миколаївну Третьякову. Стоп! Давиде Георгійовичу, ви є, так?

Давид Георгійович Арахамія, один із авторів цього законопроекту. Будь ласка, Давиде Георгійовичу.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги,

добрий день! Це насправді страждальний законопроект. Ми з вами, з усіх партій, казали про те, що треба змінювати пенсійне забезпечення наших громадян. Ми всі розуміємо, що це надскладне питання, а під час війни взагалі, можливо, немає навіть його рішення. Але якщо ми не будемо рухатися, то нічого не зробимо. Закінчиться наша каденція, і ми нічого не зможемо відповісти нашим виборцям.

Закликаю всіх вас прийняти законопроект у першому читанні за основу і не переходити до розгляду його в другому читанні, поки ми не напрацюємо всі механізми, бо, дійсно, механізмів і конфліктів у ньому багато. Не визначено: у який спосіб застрахувати наших виборців від валютних ризиків, як надати перевагу за цим законопроектом державному пенсійному фонду, але водночас створити ринок приватних пенсійних фондів. Є питання стосовно того, як надати молоді, яка зараз за кордоном, можливість отримувати пенсію тут. Безліч питань, але якщо ми не будемо мати основу, де працювати, то не зможемо взагалі до цих питань перейти.

Прошу вас підтримати прийняття законопроекту в першому читанні, а далі всім приєднатися на базі відповідного комітету і попрацювати над цим питанням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Давиде Георгійовичу.

Слово надається голові Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галині Миколаївні Третяковій.

ТРЕТЯКОВА Г.М. Шановні народні депутати, нам із вами необхідно дуже добре усвідомлювати, що у нас 10,2 мільйона осіб – пенсіонери, за наявних 32 або 35 мільйонів громадян, які проживають на території України. І солідарна система як така не здатна витримати це навантаження, вкрай тяжко підтримується фінансово.

Я хочу навести вам приклад європейських країн, які впроваджували добровільні або обов'язкові накопичувальні системи під час Другої світової війни для того, щоб сконцентрувати національний ресурс на відновленні своїх економік. У європейських країн, які тоді теж були в розвалинах, не було можливості запозичити кошти ззовні. Для того щоб відновити свою економіку, європейські країни впроваджували накопичувальне пенсійне забезпечення, саме тому, що ці кошти концентрували і збирали у населення, вони спрямовувалися на відновлення нації.

Як сказав наш голова фракції, якщо ми не зробимо цього, то наступні генерації нам просто не простять, тому що на наших дітей перекладено наше забезпечення. Ми перебуваємо в глибокій демографічній кризі, це не тільки через війну. Демографічна криза почалася набагато раніше. На сьогодні коефіцієнт фертильності за різними оцінками у нас від 0,7 до 0,9 відсотка. Якщо ми не запровадимо таке накопичення, то не зможемо забезпечити наших людей, які виходять на пенсію.

У цьому законопроекті, і ми в комітеті відзначили, що це комітетський законопроект, який декілька разів доопрацьовувався, передбачена державна система, тут немає приватників, держава започатковує всі ці накопичення.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати прийняти законопроект за основу. Як і завжди в нашому комітеті, коли ми, враховуючи права юридичних осіб, органів місцевого самоврядування, держави, маємо підтримати цей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників фракцій і груп для обговорення цього законопроекту записатися на виступи: два – за, два – проти. Шановні колеги, стосується всіх і кожного.

Слово надається народному депутату Дануці Олександрю Анатолійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Сергію Гривку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Дмитрович Гривко. Будь ласка.

ГРИВКО С.Д. Дякую. Шановні народні депутати, цей законопроект ми насправді повинні були прийняти ще років 20 тому, щоб система пенсійного забезпечення ефективно діяла. Ви маєте розуміти чому. За даними ООН, Україна входить у топ-15 країн світу з найшвидшими темпами скорочення населення, причому через війну скорочується населення працездатного віку, демографічний показник упав нижче одиниці. Це просто катастрофа для держави. Відповідно для відновлення належного рівня пенсійного забезпечення в Україні необхідним є впровадження обов'язкового накопичувального пенсійного забезпечення як додаткового елемента пенсійної системи. У цьому законопроекті враховані всі напрацювання попередніх поколінь, він дійсно найбільш наближений до нашої системи.

Шановні колеги, пропоную підтримати законопроект за основу і на базі нашого комітету разом доопрацювати його до другого читання. Прошу, шановні колеги, підтримати його за основу. Голосуємо за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова Зінкевич Яну Вадимівну, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Никорак Ірині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Ірина Никорак. Будь ласка.

НИКОРАК І.П. Шановні колеги! Ми загалом не проти впровадження ідеї накопичувальної системи. Така система діє в усіх демократичних країнах, але не в тому вигляді, як це передбачено законопроектом. Впровадження накопичувальної пенсійної системи означатиме додаткове навантаження на бюджет, особливо в умовах воєнного стану. Перерахування частини єдиного соціального внеску та відсотків коштів державного бюджету на потреби накопичувальної системи означає недофінансування Пенсійного фонду України. У зв'язку з цим закономірно постає запитання: як це вирішує долю нинішніх категорій пенсіонерів?

На сьогодні також не представлена чітка стратегія, що робити з програмою після завершення її трирічного вступного етапу. Чи доцільно проводити таку масштабну реформу в умовах воєнного часу? У країні буде зовсім інша демографічна ситуація у поствоєнний період. Більшість населення України зараз не має змоги заощаджувати. До того ж створення чергового монстра, адміністратора накопичувального пенсійного страхування, по суті, означає створення нової бюрократичної структури, яка вимагатиме додаткових коштів з державного бюджету.

Фракція «Європейська солідарність» буде утримуватися під час голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Цабалю Володимирі Володимировичу, фракція «Голос».

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Я не виступаю ні за, ні проти цього проекту закону, як і наша фракція, просто поясню декілька речей. Що таке валовий внутрішній продукт країни? ВВП країни – це продуктивність праці, помножена на накопичений капітал і кількість трудових ресурсів. Як у більшості країн світу генерується накопичувальний капітал? Це пенсійні заощадження. Усі ці трильйони, про які ми знаємо і якими управляють, наприклад, у Сполучених Штатах Америки *Vanguard*, *BlackRock* і так далі. І 80 відсотків цих грошей – це пенсійні заощадження країни. Ці трильйони – це капітал країни, який генерує ВВП. Накопичення до ВВП у Сполучених Штатах кратне, вісім чи 10 разів, у Китаї теж кратне, в усіх західних країнах, у більшості цивілізованих та

нецивілізованих країн також. В Україні, на жаль, накопичення до ВВП дуже низькі, тому у нас немає капіталу, який може генерувати валовий внутрішній продукт. Створення накопичувальної системи вже 30 років як на часі, її не було до цього і зараз важливо зробити перший крок.

Крім того, ми розуміємо, що в нас повномасштабна війна, нестача бюджету і маємо також зважати на це, коли вирішуємо чи заощаджувати гроші, чи спрямовувати їх на пряму до бюджету, бо якщо якісь гроші будуть заощаджені, це мінус до Пенсійного фонду України, а це відповідно більше фінансування дефіциту.

Тут складна ситуація. З одного боку, треба зробити цей перший крок, але, з іншого боку, не треба поспішати, слід дочекатися слушного часу, щоб уже в другому читанні прийняти правильний, погоджений із нашими міжнародними партнерами законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Немирі Григорію Михайловичу. Я так розумію, що виступатиме Юлія Володимирівна, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, дійсно, в більшості країн світу існує накопичувальна система на базі приватних пенсійних фондів, але є одна маленька деталь, про яку вам не говорять, – це добровільна участь громадян країн робити такі внески, щоб формувати накопичувальну систему. Виключно добровільна.

Що пропонується цим законопроектом? Нова годівничка, нова нажива на пенсійному фонді українців. Пенсійні фонди тут будуть формуватися за рахунок обов'язкових внесків як роботодавців, так і працівників. Це означатиме, що дефіцит Пенсійного фонду України, який сьогодні мегадефіцитний, буде багаторазово поглиблений. У цьому законопроекті немає жодної гарантії збереження грошей людей, які в приватні пенсійні фонди загатять державні кошти, немає індексацій, нічого подібного.

Дорогі друзі, у нас був такий експеримент у Національному банку України, де 60 тисяч людей загнали в такий приватний фонд, а потім Голова Національного банку пішов – і ані грошей, ані Голови Національного банку, ані пенсій. Цей законопроект – це нова нажива уже на пенсійних внесках людей.

До того ж я особисто двічі спілкувалася з керівництвом Міжнародної організації праці, вони сказали, що навіть ті країни, які експериментально здійснювали такі примусові накопичення, відмовилися від цього. Які це країни? Чехія, Польща, Литва, Латвія, Естонія відмовилися, коли спробували.

Дорогі друзі, це не просто пограбування, це цинічне пограбування літніх людей, тому голосуємо червоними кнопками проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Це справді дуже важливий комплексний законопроект. Я сьогодні почув ідею і від промовця, і від інших колег, що у разі його прийняття в першому читанні потрібен час для обговорення. Тоді в мене така пропозиція: якщо зараз законопроект буде прийнято за основу, то проголосувати не скорочення, а збільшення в два рази строків для його підготовка. Домовилися, колеги? Справді має бути надзвичайно серйозна дискусія, погодження, тому що це дуже фундаментальний механізм.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про накопичувальне пенсійне забезпечення» ([№ 9212](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 214.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення цього законопроекту для підготовки на повторне перше читання. Прошу підтримати цю пропозицію. Шановні колеги, пропозиція – на повторне перше. Прошу голосувати.

«За» – 221.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про повернення цього законопроекту суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Давайте, нехай суб'єкт ще попрацює. Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Ми не втратили цей законопроект, він повертається суб'єкту на доопрацювання, на прездачу. Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання праці домашніх працівників» ([№ 5695](#)). Це друге читання. Ми домовилися так: виступ Разумкова, 4 хвилини, і одразу голосуємо.

Прошу підготуватися до голосування одразу після виступу доповідача.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Зеленський зробив усе для того, щоб люди не повернулися в державу ані зараз, ані після війни. Або величезна, колосальна помилка непрофесіонала, або диверсія – те, що відбувається сьогодні всупереч закону, якого немає, всупереч Конституції України, всупереч європейським нормам, до яких ви дуже прагнете, тому що ми всі хочемо стати частиною Європейського Союзу. Ви заблокували

консульські послуги для українців за кордоном. Ви не створили механізму нормальної адаптації того недолугого закону про мобілізацію, який вніс Президент і за який ви проголосували. Ви зараз розповідаєте, що вони мають повернутися. Це правда. Але ви не створили жодного механізму, як це зробити. Як зробити так, щоб вони повернулися і допомагали державі на фронті або в тилу, забезпечуючи нашу економіку? Натомість ви зробили все для того, щоб вони полишили український паспорт і будь-яке майбутнє з нашою з вами державою.

Коли ви продавали їм «білі» квитки і випускали за кордон, усі мовчали, коли ви не готували державу до оборони і пропонували їм їхати на барбекю, усі мовчали, коли у день початку війни ви дозволили виїхати за кордон, теж мовчали. Тоді й беріть сьогодні на себе відповідальність перед країною, перед Збройними Силами України і перед тими, хто з різних причин за кордоном. Ви ж усіх знову під одну гребінку... Це так не працює.

Я хочу вам сказати, кого ви нагадуєте. Ви нагадуєте одну недодержаву. І як не дивно, це навіть не росія, це Білорусь, тому що такі норми діють лише там. Ви берете приклад із того, що я навіть країною не можу назвати, де повністю порушуються права людей. Ви порушуєте європейські норми, тому що фактично чините всупереч усім конвенціям. Ви порушуєте ті підходи, яких прагне український народ. Ви з такими темпами ніколи не станете частиною Європейського Союзу.

Подивіться, що відбувається. Сьогодні вже Державний департамент Сполучених Штатів Америки прямо, не кулуарно, каже вам, що в країні диктатура, що немає свободи слова, що телемарафон «Єдині новини» це *Russia Today* українського формату, що чиняться утиски журналістів, політичних опонентів. І це все відбувається в нашій країні.

Ви насправді робите все для того, щоб після перемоги у нас не було людей, не ресурсу, як ви любите називати, а людського капіталу, який приїздив би до країни, щоб її відновлювати, відбудовувати. З ким ви будете це робити? Ви приймаєте закони про пенсії, про робочу силу, про якісь реєстри. Усе це фільчина грамота, не буде нічого, тому що люди, саме молодь, яка виїхала за кордон, залишиться там. Сьогодні все це робиться, мені, дійсно, здається, навмисно, щоб обезкровити державу в майбутньому і якомога далі відкласти нашу з вами перемогу. Це не про Україну, це не про українців, це про намагання утримати будь-якими шляхами владу і контроль над нашою з вами державою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я просто нагадую, що ми обговорюємо проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання праці домашніх працівників» (№ 5695) і зараз переходимо до його голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання праці домашніх працівників» (№ 5695) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» ([№ 9569](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова народну депутатку України Третьякову Галину Миколаївну як автора законопроекту. Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Шановні колеги, думаю, що ви пам'ятаєте час, коли Пенсійний фонд України адміністрував єдиний соціальний внесок (ЄСВ). Хто не знає, може почитати пояснювальну записку до цього законопроекту на сайті. Під час такого адміністрування надходження соціального внеску до Пенсійного фонду України для забезпечення наших пенсіонерів перевищували 99 відсотків. Наразі цей відсоток набагато нижче, майже на 20 відсотків. Пенсійний фонд України має таку культуру спілкування з нашими громадянами, яку я назвала б дружньою.

Крім того, цим законопроектом пропонується покласти адміністрування єдиного соціального внеску на Пенсійний фонд України, що тісно пов'язано із законопроектом [№ 5344-д](#), метою якого є створення умов для реалізації особами з інвалідністю права на працю. Законопроектом № 5344-д передбачається скасування штрафу за невиконання норми щодо 4 відсотків з працевлаштування і переведення для роботодавця можливості сплачувати страховий внесок.

Під час спілкування з представниками центральних органів виконавчої влади ми всім комітетом зрозуміли, що адміністрування такого внеску за оці робочі місця має проводити та сама структура, яка адмініструє ЄСВ. Немає сенсу створювати окрему структуру тільки для внеску по оцій квоті 4 відсотки.

Після проведення багатьох консультацій було прийнято рішення щодо цього законопроекту і переведення адміністрування єдиного соціального внеску на Пенсійний фонд України. Це відкриє двері для того, щоб ми прийняли законопроект № 5344-д у другому читанні. Без прийняття цього законопроекту неможливо створити закінчену стратегічну модель щодо працевлаштування осіб з інвалідністю.

Прохання підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галино Миколаївно.

Запрошую до співдоповіді щодо цього законопроект першого заступника голови Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Михайла Михайловича Цимбалюка. Будь ласка, Михайле Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Дякую. Шановні пане Голово, президіє, народні депутати! Я маю честь виступити і озвучити рішення комітету. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (№ 9569), поданий народним депутатом України Третяковою Галиною Миколаївною та іншими народними депутатами.

Законопроектом вносяться зміни до Основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, законів України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», Регламенту Верховної Ради України, «Про виконавче провадження», направлені на передачу функцій з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від Державної податкової служби України до Пенсійного фонду України.

Мета прийняття законопроекту: покращення адміністрування в системі загальнообов'язкового соціального страхування працюючих громадян внаслідок зменшення адміністративних структур управління; запровадження єдиної системи управління коштами та єдиної інформаційної системи; посилення державного контролю за використанням коштів соціального страхування.

На засіданні комітету 16 серпня 2023 року були заслухані думки народних депутатів, а також обговорені пропозиції.

За результатами розгляду законопроекту комітет ухвалив висновок та рекомендує Верховній Раді України включити цей законопроект до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та, керуючись пунктом 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до обговорення цього законопроекту.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Ар'єв Володимир Ігорович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Никорак.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Никорак. Будь ласка.

Шановні народні депутати, дайте колезі пройти до мікрофона.

НИКОРАК І.П. Шановні колеги! Прийняття цього законопроекту може погіршити адміністрування єдиного соціального внеску і призвести до збільшення видатків Пенсійного фонду України. Поясню чому. На сьогодні Державна податкова служба України має інформаційно-комп'ютерні системи, які забезпечують облік платників податків, приймання електронної звітності, облік нарахованих та сплачених сум, правове супроводження, консультування платників податків. Система на цей час працює з високою ефективністю і виконує покладені на неї функції.

Пояснювальна записка до законопроекту, на жаль, не містить жодних розрахунків та аргументів, які доводили б тези щодо неефективності роботи поточної системи. Тож впровадження цих норм станом на зараз виглядає необґрунтованим. Передача функцій адміністрування ЄСВ від Державної податкової служби України до Пенсійного фонду України може призвести до тимчасової втрати якості адміністрування ЄСВ і дублювання функцій із Державною податковою службою, а також до збільшення штатної чисельності Пенсійного фонду для виконання переданих процедур з адміністрування ЄСВ.

З огляду на повномасштабну війну в Україні сьогодні гостро стоїть питання зменшення видатків, а не їх збільшення, і направлення на фінансування Збройних Сил України. Звертаю вашу увагу на те, що український бізнес, зокрема понад 110 бізнес-асоціацій, закликає нас, народних депутатів, утриматися від голосування за цей законопроект.

Зважаючи на задекларований напрям щодо об'єднання ЄСВ, ПДФО та військового збору у військовий податок, звісно, після завершення воєнного стану, необхідним є зменшення функціоналу Пенсійного фонду України, а не його розширення.

Фракція «Європейська солідарність» буде утримуватися під час голосування цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Чорному Дмитру Сергійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Тарасу Тарасенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Петрович Тарасенко. Будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П. Колеги, прошу підтримати цей законопроект. ЄСВ спрямовується на допомогу нашим людям: особам з інвалідністю, особам похилого віку. На жаль, у країні склалася ситуація, що таких осіб стає все більше, тому ефективне адміністрування ЄСВ приведе до ефективнішого надання послуг цим людям.

Пенсійний фонд України вже має необхідні механізми, що здатні забезпечити обробку відповідних обсягів інформації, та потрібні інформаційні ресурси у своєму розпорядженні. Ми бачимо на засіданнях комітету, як ефективно діє Пенсійний фонд. Для Державної податкової служби України це не той функціонал, який повинен бути. Система обліку та контролю сплати ЄСВ, створена Пенсійним фондом України, за час його адміністрування забезпечувала надходження зі сплати ЄСВ на рівні 99,5 відсотка від нарахованих сум. Ми бачимо, що Пенсійний фонд спроможний проводити облік та адміністрування ЄСВ, у такий спосіб ми забезпечимо ефективне адміністрування і надання послуг людям, які цього потребують, саме за рахунок держави та не створюватимемо умови, за яких органи місцевого самоврядування будуть зобов'язані збільшувати свої видатки на фінансування осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Прошу голосувати за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Мороза Володимира Вікторовича, депутатська група «Відновлення України».

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Передайте, будь ласка, слово Гнатенку Валерію Сергійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Гнатенко. Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Цей проект закону є продовженням реформи соціального страхування у нашій державі.

Від того, наскільки якісно здійснюється адміністрування єдиного соціального внеску, залежить ефективність державної політики у цій сфері. Об'єднання адміністративних структур Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та Пенсійного фонду України, а також передача адміністрування ЄСВ останньому від Державної податкової служби України слугуватимуть створенню прозорішої та дієвішої системи.

Також варто наголосити і на такому аспекті законопроекту, як встановлення мораторію на фактичне зменшення витрат у державному бюджеті в процесі загальнообов'язкового державного соціального страхування. Такі дії будуть неможливі без перегляду закону про Державний бюджет України на відповідний рік, тобто це додатковий елемент захисту для наших громадян.

Депутатська група «Відновлення України» підтримує запровадження єдиної системи управління коштами та єдиної інформаційної системи і вважає, що цей законопроект заслуговує схвалення.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Дубеля Валерія Олександровича, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

Юлія Володимирівна Тимошенко.

Шановні колеги, це буде завершальний виступ, тому прошу народних депутатів підготуватися після цього до голосування.

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, треба просто читати проекти законів, дивитися, що там написано. А там написано, що з 1 січня 2024 року виплата грошей по безробіттю буде вже здійснюватися не через Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, а через Пенсійний фонд України. Ну, дорогі друзі, сьогодні існує сформована в країні система допомоги людям, які опинилися без роботи. Це все: і спілкування з ними, і врахування їх проблем, і виплата їм грошей по безробіттю. Це серйозна система, яку цим законопроектом ви починаєте руйнувати.

Уявіть собі, що в абсолютно дефіцитний Пенсійний фонд України вливають гроші по безробіттю. І коли дійде до цих грошей черга? От поясніть мені. Це буде завжди за залишковим принципом, а наступним кроком запланована ліквідація самого Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Крім того, цим законопроектом пропонується списати заборгованість з платежів до Пенсійного фонду України тих фізичних осіб, які працювали на ліквідованих підприємствах, але не зберігається їх стаж, жодні нарахування – списали ці гроші з платежів до Пенсійного фонду, а людям це не компенсували.

І коли люди будуть виходити на пенсію, то не матимуть цих років стажу, що вони відпрацювали на ліквідованих підприємствах, яким списані заборгованості Пенсійним фондом України.

Дорогі друзі, ну, як можна голосувати такі законопроекти? Той, хто зараз натисне кнопку «За», повністю ліквідує Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Наша фракція буде голосувати проти червоними кнопками, ми закликаємо всіх зробити те саме.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» ([№ 9569](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 210.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення цього законопроекту для підготовки на повторне перше читання. Прошу народних депутатів голосувати. Будь ласка, давайте підтримаємо.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, на прездачу, так?

Ставлю на голосування пропозицію про повернення цього законопроекту суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу підтримати, шановні, цю пропозицію. Прошу голосувати, шановні колеги.

«За» – 217.

Рішення не прийнято.

Законопроект вважається відхиленим. На жаль, колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування» ([№ 10017](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 215.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова міністра соціальної політики України Жолнович Оксану Іванівну. Будь ласка.

ЖОЛНОВИЧ О.І. Шановні народні депутати, я дуже прошу підтримати цей законопроект. Дякую вам за рішення, прийняте у 2022 році, коли ми об'єднали Фонд соціального страхування України з Пенсійним фондом України. Завдяки цьому рішенню лікарняні виплачуються нашим людям місяць у місяць, у нас немає жодних заборгованостей з виплати лікарняних. Завдяки цьому рішенню ми зекономили достатньо коштів на адміністративне управління і спрямували їх, власне, на погашення виплат для різних людей, які потребували таких виплат за лікарняними через нещасні випадки на виробництві.

Метою прийняття цього законопроекту є технічне приведення законодавчих актів у відповідність із прийнятим уже рішенням, за яким функції, що виконував Фонд соціального страхування України, виконує Пенсійний фонд України. Також проект містить ще дві важливі норми: по-перше, дозволяється брати лікарняні як за основним місцем роботи, так і за місцем роботи за сумісництвом, а по-друге, якщо роботодавець не подав достатньо документів для отримання лікарняних, то людина має можливість сама подати ці документи до Пенсійного фонду України.

Я дуже прошу підтримати цей законопроект у першому читанні. Він технічний з двома важливими гарантіями для наших людей на отримання ними соціальних виплат.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галину Миколаївну Третякову, яка є співдоповідачем і зараз представить нам позицію комітету. Будь ласка, Галино Миколаївно.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Шановні народні депутати, я дуже коротко. Комітет рекомендує прийняти законопроект за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галино Миколаївно.

Шановні представники фракцій і груп, для обговорення цього проекту закону прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Козирю Сергію В'ячеславовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОЗИР С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець).
Прощу передати слово Лесі Забуранній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лесю Валентинівно, будь ласка.

ЗАБУРАННА Л.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 216, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Розроблення цього законопроекту викликане необхідністю внесення змін до переліку законодавчих актів відповідно до того, що у нас було ліквідовано Фонд соціального страхування України та його функції передані Пенсійному фонду України. Ми всі зараз можемо спостерігати, що це була гарна реформа. Дійсно, Пенсійний фонд є дуже дружнім до людей і чудово виконує свої функції. Нам необхідно врегулювати всю іншу нормативну базу.

Щодо особливо важливих моментів, які стосуються кожного, хочу зазначити таке. Насамперед це введення норми, що людина має право отримувати виплати як за лікарняними, так і, власне, у зв'язку з вагітністю і пологами за місцем основної роботи і за місцем роботи за сумісництвом, що дає змогу, безумовно, допомогти нашим громадянам підвищити свій соціальний добробут.

Наступна норма. Ми знаємо, що людина має право отримувати пенсію за місцем фактичного проживання. Водночас країна у війні, тому інколи від незалежних від людини обставин вона мусить покинути місце свого проживання, переїхати до іншої області, і тоді була неврегульована можливість отримання лікарняних. Тепер людина може звернутися до Пенсійного фонду і отримати лікарняні за місцем свого фактичного проживання.

Прошу підтримати цей законопроект, тому що його прийняття, безумовно, позитивно вплине і спростить доступ людей до отримання тих виплат, які за законом їм передбачені.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, прошу передати слово пані Ірині Никорак.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Ірино.

НИКОРАК І.П. Шановні колеги, нам говорять про те, що положення цього законопроекту містять переважно пропозиції техніко-юридичного характеру, які викликані реформуванням системи загальнообов'язкового державного соціального страхування. Дозволю собі не погодитися із цією тезою і звернути увагу на ризик, який несе в собі цей законопроект.

Ідеться про зміни до статті 23 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», відповідно до яких виключається конструкція «за рахунок бюджетних коштів чи загальнообов'язкового державного соціального

страхування», що, очевидно, негативно вплине на можливості фінансування індивідуальних програм реабілітації осіб з інвалідністю за рахунок бюджетних коштів.

Щодо людей з інвалідністю значною мірою не виконується законодавство, яким передбачено забезпечення їх прав і соціального захисту. Під час війни всі зазначені проблеми нікуди не поділися, а навпаки набули колосальних масштабів з урахуванням кількості захисників і захисниць, які втратили кінцівки, виконуючи бойові завдання. На сьогодні таких людей понад 55 тисяч, просто вдумайтеся в цю жахливу цифру. І замість того, щоб вирішувати проблемні питання людей з інвалідністю, уряд пропонує позбавити їх права на охорону здоров'я. Мова йде не просто про людей з втраченим функціоналом, а про українських захисників і захисниць, українських ветеранів і ветеранок, які отримали інвалідність внаслідок війни.

Фракція «Європейська солідарність» буде утримуватися від голосування за цей законопроект і вимагатиме усунути цю ганебну норму.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Вадиму Євгеновичу Івченку, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Насправді цей законопроект частково є технічним, бо передаються функції ліквідованого фонду до Пенсійного фонду України, але тоді вже треба змінювати назву, бо це вже не Пенсійний фонд. Він сьогодні призначає субсидії, оформляє інші послуги громадянам. Це вже не Пенсійний фонд, тут юридичний нонсенс.

Я частково погоджуюся з колегами, що нині громадяни отримують виплати за лікарняними вчасно. Але, крім лікарняних, ліквідований Фонд соціального страхування допомагав виплатами на лікування осіб, які отримали виробничі травми, так званим регресникам. Вони вже тих коштів не отримують, втратили їх. Попередня колега говорила щодо реабілітації, зокрема, поранених військовослужбовців, якими теж раніше займався фонд. А хто зараз ними буде займатися?

Ліквідація фонду, з одного боку, привела до ефективності роботи Пенсійного фонду України щодо виплат лікарняних, це позитив. Але те, що велика частина людей не отримують одноразової грошової допомоги при травмі на виробництві та інших допомог для лікування, оздоровлення, це факт.

Фракція «Батьківщина» послідовно виступала проти ліквідації Фонду соціального страхування України. Ми не можемо підтримати у такому вигляді законопроект у першому читанні. Якщо нам вдасться до другого читання внести поправки і удосконалити його, то ми будемо готові вести фахову дискусію на засіданні комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у мене пропозиція до фракції «Голос». (Просто оголошено повітряну тривогу.) Ми можемо зараз проголосувати? Давайте зберемося, будь ласка. Я дякую фракції «Голос» за розуміння.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування» ([№ 10017](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

З процедури? Хто? Мотовиловець – з процедури?

Мотовиловець. Будь ласка. І підемо до безпечних місць.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Прошу змінити черговість розгляду питань порядку денного, перейти до обговорення законопроекту [№ 9387](#), почати його розгляд зараз і продовжити після завершення повітряної тривоги. Це дуже важливо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного і перехід до обговорення законопроекту № 9387 після завершення повітряної тривоги. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 206.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, у Києві знову оголошено повітряну тривогу і знову тоді, коли виступав Михайло Михайлович Цимбалюк.

Прошу всіх перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на вашому робочому місці. Продовження пленарного засідання розпочнеться через 15 хвилин після завершення повітряної тривоги.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельмишановні колеги, для інформації. Тільки ми зібралися – одразу в Києві знову оголошено повітряну тривогу. Прошу знову всіх перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на вашому робочому місці. Продовження пленарного засідання розпочнемо через 15 хвилин після завершення повітряної тривоги і цієї перерви, яку ми знову оголосили.

(Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Запросіть народних депутатів до залу, будь ласка. Відповідно до Регламенту Верховної Ради України я здійснию заходи щодо забезпечення присутності народних депутатів у залі. Звертаюся до всіх, хто нас бачить, чує, відчуває, з проханням терміново прибути на засідання і продовжити роботу.

Ми продовжуємо наше пленарне засідання *(Шум у залі)*. Яка доповідь? Під час другого читання немає доповіді.

Ми продовжуємо наше пленарне засідання. Відповідно до рішення Погоджувальної ради переходимо до розгляду наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про особливості припинення державних підприємств за рішенням Фонду державного майна України» ([№ 9387](#)). Це друге читання.

Ми домовилися так: заслухаємо виступи колег – спочатку Юлія Володимирівна, 10 хвилин, далі Михайло Михайлович Цимбалюк... *(Шум у залі)*. А, окей. Тоді Юлія Володимирівна – виступ 10 хвилин, потім ви окремо назвете номери ваших поправок і поставимо їх на голосування. Це поправки...

ТИМОШЕНКО Ю.В. *(Не чути)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви маєте на увазі... П'ята... А на скількох поправках ви наполягаєте? П'ять штук. Добре. Поки ви будете виступати, я їх знайду.

Тимошенко, виступ 5 хвилин, вибачте, 10 хвилин. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Це унікальна ситуація, ми розглядаємо доленосний для України законопроект № 9387, який стосується не тільки підприємств державної форми власності, а й тих, де контрольний пакет належить державі. Мова йде про те, що цим законопроектом передбачається не приватизація, наприклад, промислових підприємств, які неефективно працюють, не санація, не відродження, не залучення інвестицій, а порядок ліквідації державної індустріальної власності.

Ви можете собі уявити, що сьогодні близько 3200 підприємств, які мають промислові майданчики, повністю пристосовані для промислової діяльності майданчики, промислові приміщення, підведені комунікації, будуть не відроджувати, не пожвавлювати їх роботу, а ліквідовувати. Їх будуть ліквідовувати, практично знищуючи не просто конкретне підприємство, по суті, проводячи деіндустріалізацію України, причому вона стосуватиметься всіх галузей, жодного виключення немає.

І що цим законопроектом передбачається? Ним передбачається створення спеціального фонду поза межами державного бюджету, до якого зараховуватимуться гроші, коли буде нищитися державне або з державною часткою індустріальне підприємство. Будуть продавати землю, металобрухт, який колись був виробничими потужностями, приміщення як звичайні, непромислового характеру. І фінансові ресурси, виручені від цього, будуть зараховуватися до так званого спеціального фонду за межами державного бюджету. З цього фонду гроші будуть витратитися тільки на ліквідацію нових підприємств.

Знаєте, не просто було прийняти рішення про деіндустріалізацію України, але за законопроектом № 9387 створюється механізм, яким фінансуватиметься зачищення країни від індустріального потенціалу. Я не знаю жодної країни світу, яка так наполегливо, жорстко, цинічно проводила б, по суті, політику знищення країни як гравця на міжнародній арені, як гідного конкурента у світі, як держави, яка від імпортозалежності перейде до власного потужного виробництва, максимально забезпечуючи свій народ усім необхідним для життя, виплачуючи за рахунок цього заробітні плати, отримуючи прибутки, сплачуючи податки. Усього цього нас будуть позбавляти.

І це не дивно, тому що декілька місяців тому Прем'єр-міністр України офіційно заявив у своєму акаунті, це публічна інформація, що після консультацій з міжнародними банками, з Офісом реформ (неконституційний орган, якого ніхто не бачив, не знає і не розуміє, як він працює), він оголошує нову стратегію, за якою Україна тепер буде ресурсним центром Європи. Скажіть мені, будь ласка, а що таке ресурсний центр Європи? Ми сировинний придаток? Ми просто надра, земля і ще щось, транзитні можливості, які комусь потрібні, але не потрібен народ? Що це за заява, що ми чийсь ресурсний центр?

Ми можемо бути тільки власним ресурсним центром. Усі багатства, усі можливості, весь потенціал країни мають працювати виключно на українську націю. Співпраця з усім світом щодо інвестицій важлива, але стосується високотехнологічних галузей, де дійсно нам потрібні такі інвестиції і технології. А ресурси країни, які дав нам Господь, які ми створили за багато десятиліть своїми руками, мають бути джерелом багатства української нації.

І от тут ми зараз бачимо, що теза Прем'єр-міністра України Шмигала, що Україна буде тепер лише ресурсним центром Європи, через такі законопроекти, як от № 9387, просто брутально втілюється в життя. Вони планують зачистити 3200 державних або з державною часткою промислових (індустріальних) підприємств, які працюють в усіх галузях України.

Хто дав їм на це право? Вони що, запитали в українського суспільства? Вони провели, якщо не референдум під час війни, то хоча б опитування: чи погоджується країна бути чийось ресурсним центром, а не будувати повноцінну країну, яка є гідним (достойним) конкурентом серед рівних? Хто запитав українців під час війни: чи погоджуються вони з таким? І чому за лаштунками, за спиною народу, який воює, вносяться подібні законопроекти, як № 9387, про

ліквідацію та інструменти ліквідації нашого індустріального потенціалу, наших державних підприємств або таких, де контрольна або значна частка державної власності. Зрозуміло, що ніхто українців не запитував, тому що всім просто очевидно, що народ ніколи не дав би на це політичної згоди. І тому у народу нічого не питають.

До цього законопроекту є безліч негативних висновків професійних людей, які не один рік працюють у парламенті, експертних управлінь, але їх ніхто не читає. Цей законопроект прямо суперечить Конституції України, Бюджетному кодексу України – всьому, чому тільки може суперечити, але ніхто на це не звертає увагу.

Чому? Та тому що, по суті, відбувається ліквідація української нації як сильного гравця на глобальній арені, як сильного конкурента в абсолютно всіх напрямках нашого розвитку. Ось що відбувається. І це не просто відбувається. Хочу вам сказати, що наша команда, представники фракції «Батьківщина», подала 73 поправки до цього законопроекту, якими ситуацію можна виправити, але всупереч рішенням Конституційного Суду України, всупереч Конституції України голосування поправок проводиться в майже пустому залі. Дорогі друзі, у майже пустому залі. Розумієте? От я зараз стою на трибуні, а переді мною (раз, два, три, чотири, п'ять, шість, сім, вісім, дев'ять...) 10 людей, включаючи мене, 11 людей в цьому парламенті. Я зараз хочу записати відео, щоб ви подивилися, що зал майже пустий. Згідно з рішенням Конституційного Суду України можна ставити будь-які питання на голосування, коли в залі присутні не менше 226 народних депутатів. Подивіться, що відбувається зараз. Разом зі мною 11 людей у парламенті, і в цей час будуть ставитися на голосування поправки. Ви розумієте, що це порушення Конституції України, рішення Конституційного Суду України, яке про це говорить. Це означає, що це незаконні процедури, але вони проводяться. У залі, навіть якщо хтось хотів би проголосувати, немає людей, щоб прийняти рішення, тому що байдуже, тому що відбувається фальсифікація законодавчого процесу.

Ми обов'язково звернемося до Конституційного Суду України, щоб просто визнати все це неконституційним, визнати неконституційним голосування за цей законопроект і, як наслідок, захистити нашу державну власність або ті підприємства, де державна власність є суттєвою, від ліквідації разом із нашою індустріальною потужністю.

Прошу поставити поправки на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 5. Народні депутати Тимошенко, Дубіль та колеги. Комітетом вона відхилена.

Юліє Володимирівно, вам надати 1 хвилину для виступу щодо кожної поправки, правильно я розумію?

ТИМОШЕНКО Ю.В. Так, абсолютно правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 1 хвилина для висловлення щодо поправки.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Дорогі друзі! Поправка 5 про те, щоб частину першу розділу I (щодо доповнення частини третьої статті 29 новим пунктом 13¹⁰) виключити. От конкретно цю норму, яку зараз у цьому законопроекті пропонують, виключити.

Варто зазначити, що сама логіка створення спеціального фонду поза межами державного бюджету, щоб до нього зараховувати гроші від ліквідації кожного державного підприємства, а ці гроші потім витратити тільки на ліквідацію нових державних підприємств, дорогі друзі, суперечить взагалі концепції Бюджетного кодексу України, тому що ним заборонено будь-які державні кошти тримати поза бюджетом.

Прошу поставити цю поправку на голосування, а я буду проводити зйомку того, як це голосування відбувається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Тимошенко про врахування поправки 5 авторства Тимошенко, Дубеля та колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Утрималися три народні депутати.

Ну, так це правда, більшість присутніх.

Поправка 10 Юлії Володимирівни Тимошенко. Комітетом вона відхилена. Будь ласка, 1 хвилина.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Дорогі друзі, продовження цього абсурдного шоу абсолютно недоречно. Ви побачили зараз на табло, що більшість із присутніх, тобто з 11 людей, проголосували за, вісім людей. Але присутні тільки 11 людей. Ви розумієте, що це профанація, абсурд, нічого в цьому залі не відбувається, немає легітимного конституційного процесу голосування за поправки. І саме тому я більше не буду озвучувати поправки.

Ми оформлюємо конституційне подання про неконституційність такого закону, зберемо підписи народних депутатів і подамо до Конституційного Суду України, а також звернемося до суду загальної юрисдикції про визнання взагалі цього процесу ставлення на голосування поправок нелегітимним, неконституційним, абсурдним і злочинним.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стаavimo цю поправку на голосування? Так.

Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Тимошенко про врахування поправки 10 авторства її та колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Деякі голосують не за.

Наступна ваша поправка 25. Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, я ще раз вам просто покажу відео, перевертаємо і дивимось: у нас майже пустий зал, я не буду в такому залі зачитувати поправки, тому що це неконституційне дійство. У майже пустому залі знищуються, ліквідовуються, про це законопроект, наші державні підприємства. Ми вважаємо, що це не може бути парламентською процедурою. Це ганьба, приниження, знищення парламентаризму, знищення здорового глузду, знищення права і, як наслідок, повне позбавлення країни права бути конкурентом у світі. І один із таких проектів законів зараз приймається.

Це остання поправка, про яку я сказала. Прошу поставити її на голосування. І більше поправок я обґрунтовувати не буду. Будь ласка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Тимошенко про врахування поправки 25 авторства її та колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Ще хтось бажає поставити свої поправки на врахування? Дякую.

Є ще поправки для підтвердження, які будуть розглядатися далі, під час наступної частини триваючого пленарного засідання, що відбудеться колись. Ми не можемо публічно казати коли, але ви всі знаєте дату.

Перелік питань, який був попередньо... (*Шум у залі*). Ми закінчили розгляд поправок на врахування. Перелік питань, що був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до... О Господи, це не те. Вибачте.

Розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за результативну роботу.

Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую на необхідності непоширення інформації щодо його початку.

Продовжуємо наполегливо працювати заради перемоги. Слава Україні!